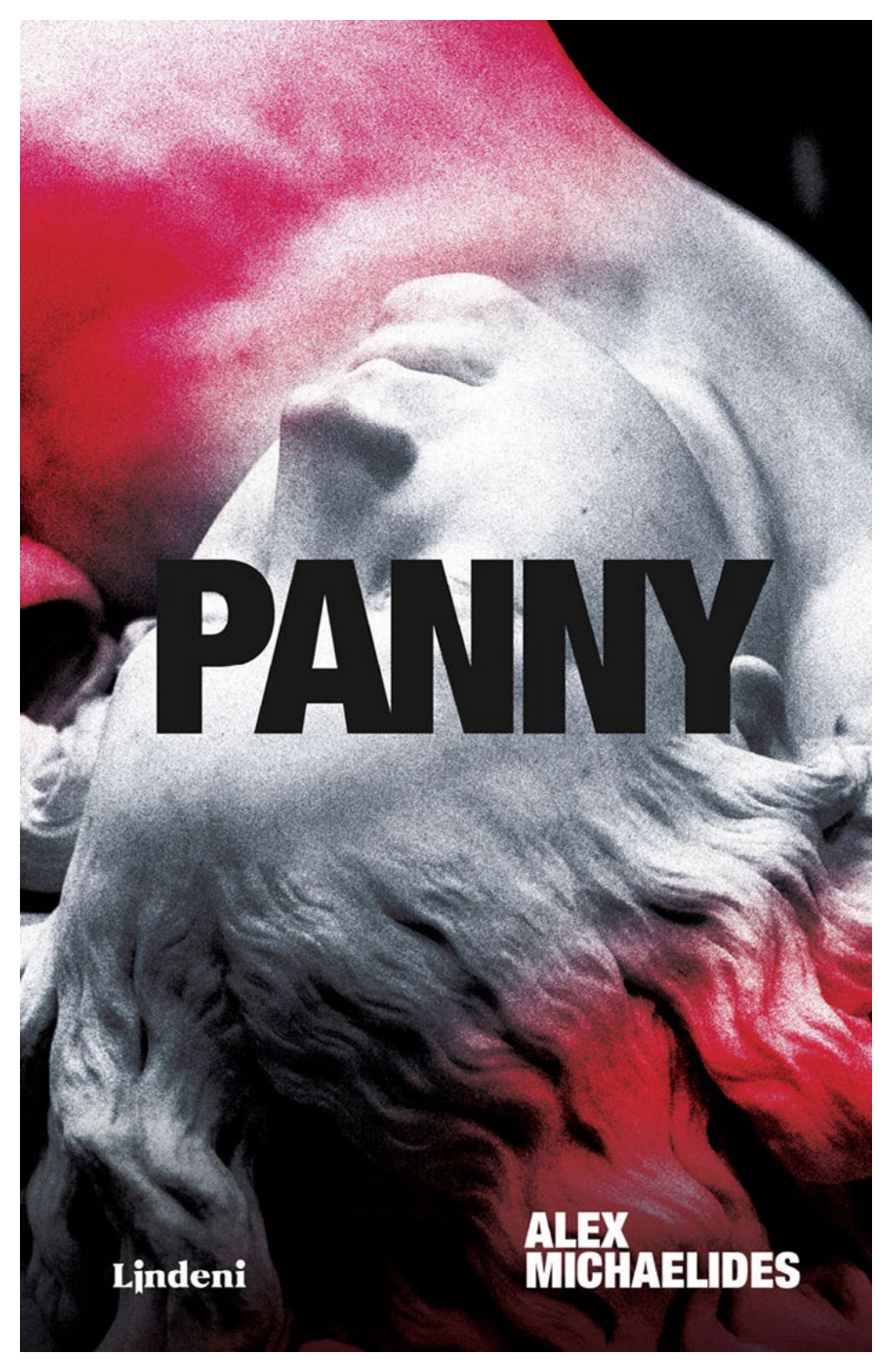

PANNY

Ljndeni

ALEX
MICHAELIDES

Panny

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Alex Michaelides

Panny – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2022

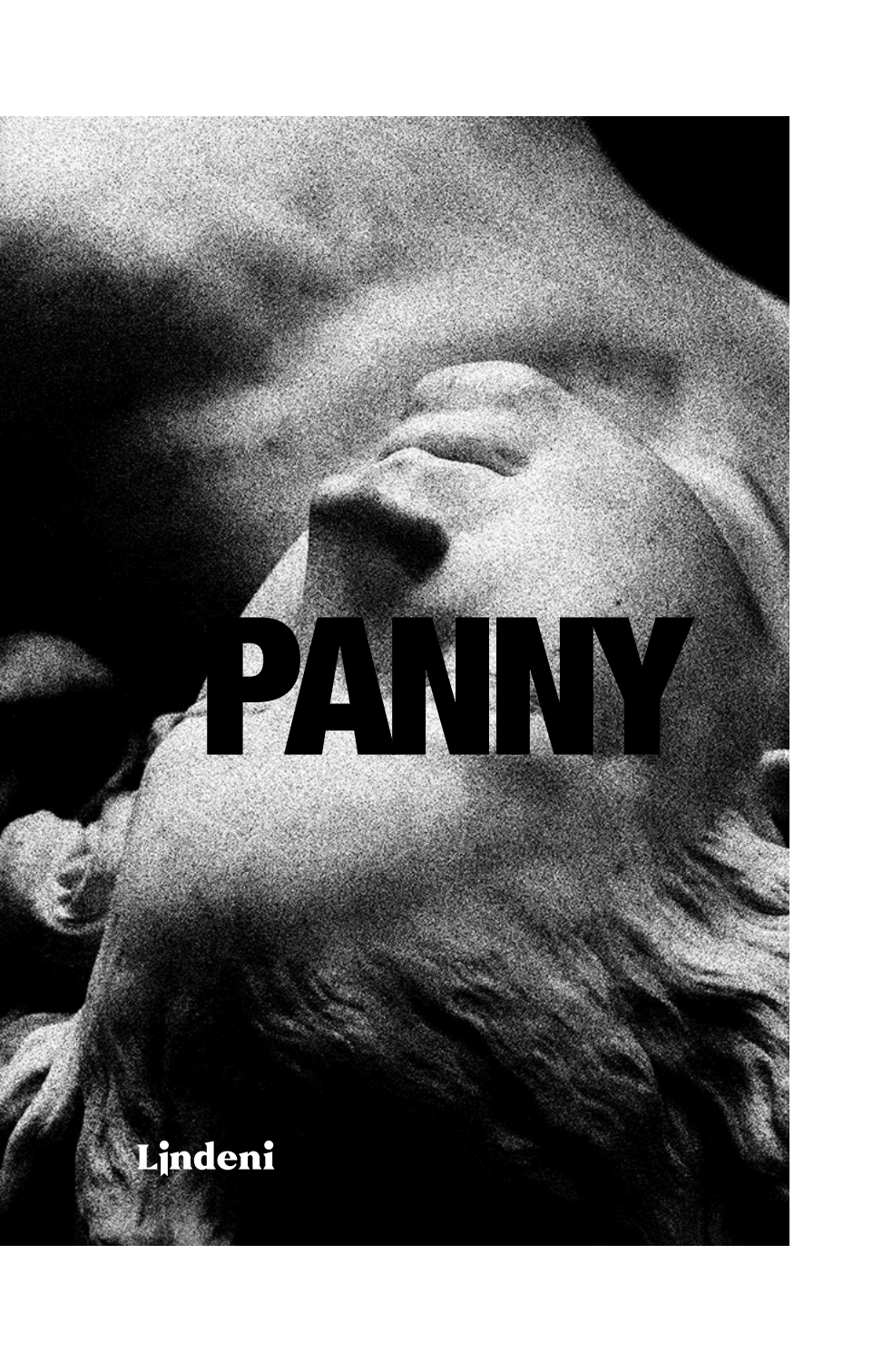
Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

PANNY

**ALEX
MICHAELIDES**

PANNY

Ljndeni

Venujem Sophie Hannah za odvahu a istotu,
ktoré mi poskytla.

O svojej prvej láske prevrav,
bláznivou vierou v šancu pochváľ sa,
nech hnú sa hroby, mŕtvi z temráv
sa pri tých slovách pustia do tanca.

ALFRED TENNYSON

Vízia brieču

PROLÓG

Edward Fosca je vrah.

Je to fakt. Mariana to vedela nielen na intelektuálnej rovine, nebola to iba idea. Vedelo to jej telo. Cítila to v kostiach, v krvi a hlboko v každej bunke.

Edward Fosca je vinný.

A predsa mu to nemôže dokázať a možno ani nikdy nedokáže. Tento človek, tento netvor, ktorý zabil minimálne dvoch ľudí, s najväčšou pravdepodobnosťou zostane na slobode.

Je taký samolúby, taký sebaistý... Nazdáva sa, že mu to prejde, pomyslela si. Áno, je presvedčený, že vyhral.

Lenže nevyhral. Ešte nie.

Mariana bola rozhodnutá prejsť mu cez rozum. Nemala inú možnosť.

Celú noc prebdela a spomínala si na všetko, čo sa stalo. Sedela v malej tmavej miestnosti v Cambridgei, uvažovala, lámala si hlavu. Uprene civela na červenú tyč elektrického ohrievača na stene, ktorá blčala, žiarila v tme, pohľadom do toho svetla sa vedome uvádzala do akéhosi tranzu.

V duchu sa vráti späť, až k počiatku, a na všetko si spomenie. Na každú detail.

A potom ho dostane.

PRVÁ ČASŤ

Nikto mi nikdy nepovedal, že žiaľ
a zármutok sa tak veľmi podobajú strachu.

C. S. LEWIS
O zármutku

1

Pred niekoľkými dňami bola Mariana doma v Londýne.

Kľačala na dlážke, obklopená škatuľami. Znovu sa bez väčšieho nadšenia pokúšala vytriediť Sebastianove veci.

Nešlo jej to ktovieako dobre. Ešte aj rok po jeho smrti zostávala väčšina jeho vecí rozťahaná po dome, poukladaná na rôznych kôpkach a v poloprázdnych škatuliach. Zdalo sa, že túto úlohu nie je schopná dokončiť.

Problém bol v tom, že ho stále milovala. Hoci vedela, že už Sebastiana nikdy neuvidí, hoci bol naveky preč, neprestala ho ľubiť a nevedela, čo s ňou láskou robiť. Bolo jej veľmi veľa a bola nesmierne chaotická: presakovala z nej, vylievala sa, vypadávala ako výplň zo starej handrovej bábiky, ktorá povoľuje vo švíkoch.

Kiežby mohla svoju lásku zbaliť, tak ako sa pokúšala zbaliť Sebastianove veci. Aký to bol žalostný pohľad – život človeka zredukovaný na zbierku nechcených predmetov určených do bazára.

Mariana siahla do najbližšej škatule. Vytiahla topánky.

Zadávala sa na ne – boli to staré zelené tenisky, v ktorých zvykol behávať po pláži. Stále vyzerali mierne premočene, z podrážok trčali zaseknuté zrnká piesku.

Zbav sa ich, povedala si. Vyhod' ich do koša. Urob to!

No už len pri pomyslení na to vedela, že je to nemožné. Nebol to on, nebol to Sebastian – človek, ktorého milovala a bude naveky milovať. Boli to obyčajné staré tenisky. No rozlúčiť sa s nimi by aj tak vnímala ako akt sebapoškodzovania, bolo by to ako pritlačiť si nôž na rameno a odrezať si kúsok kože.

Mariana si pritisla tenisky k hrudi. Pevne ich objala, ako-by hojerala malé dieťa. A rozplakala sa.

Ako len mohla takto dopadnúť?

Stalo sa to len v priebehu roka, obdobia, ktoré by kedysi uplynulo takmer nebadane, no teraz sa za ňou tiahlo ako pustá krajina zrovnaná hurikánom. Celý jej dovtedajší život za ten rok zanikol a nechal tu len Marianu: tridsaťšesťročnú, osamelú, v nedeľu večer opitú a zúfalo zvierajúcu tenisky mŕtveho muža, ani čo by to boli sväté relikvie – a v istom zmysle aj boli.

Zomrelo niečo krásne, niečo sväté. Zostali tu len jeho knihy, šaty, veci, ktorých sa dotýkal. Stále sa z nich šírila jeho vôňa, stále na končeku jazyka cítila jeho chuť.

Preto nedokázala jeho veci vyhodiť – nechávala si ich v domnienke, že tým Sebastiana udrží nažive, aspoň trochu. Keby sa ich totiž vzdala, úplne by oňho prišla.

V poslednom čase si Mariana z morbidnej zvedavosti a v snahe pochopiť, s čím zápasí, znovu prečítala všetky Freudove diela o zármutku a strate. A našla v nich tvrdenia, že po smrti milovaného človeka je potrebné stratu psychologicky prijať, milovaného nebohého sa vzdať, inak riskujeme, že podľahneme patologickému trúchleniu, ktoré Freud nazýval melanchólia a my ho nazývame depresia.

Mariana to chápala. Vedela, že by sa Sebastiana mala vzdať, ale nemohla – bola doňho totiž stále zamilovaná. Ešte vždy k nemu prechovávala hlboké city, hoci bol naveky preč, zmizol za závojom... „za závojom, za závojom“... Odkiaľ to je? Zrejme z Tennysona.

Za závojom.

Tak jej to aj pripadalo. Odkedy Sebastian zomrel, Mariana prestala vidieť svet vo farbách. Život bol tlmený, sivý a vzdialený sťa za závojom – za oparom smútku.

Túžila sa skryť pred svetom, pred jeho hlukom a bolesťou, a zakukliť sa tu, vo svojej práci a vo svojom žltom domčeku.

A tam by aj bola zostala, keby jej v ten októbrový večer nezavolala Zoe z Cambridgea.

Zoein telefonát po pondelňajšej večernej skupine – tak sa to začalo.

Tak sa začala nočná mora.

2

Skupina sa v pondelok večer stretávala u Mariany v obývačke.

Obývačka totiž mala ideálnu veľkosť. Na terapiu sa začala používať už krátko po tom, ako sa Mariana a Sebastian presťahovali do žltého domu.

Obaja mali ten dom radi. Stál pod pahorkom Primrose Hill v severozápadnom Londýne a bol natretý rovnakou svietivou žltou ako prvosienky, ktoré v lete pokrývali svahy kopca. Po jednej vonkajšej stene sa šplhal zemolez a pokrýval ju bielymi, sladko rozvoniavajúcimi kvetmi, takže v letných mesiacoch ich vôňa prenikala do domu cez otvorené okná, šplhala sa po schodoch, krúžila po chodbách a izbách, naplňovala ich sladkosťou.

V ten pondelňajší večer bolo až nečakane teplo. Hoci bol začiatok októbra, stále pretrvávalo babie leto, trčalo tam ako tvrdohlavý hosť na večierku, ktorý odmieta pochopiť narážky od uschýnajúcich listov na stromoch, že by sa možno patrilo rozlúčiť. Obývačku zaplavilo podvečerné slnko, zalialo ju svojím zlatistým svetlom s červeným nádychom. Mariana pred sedením zatiahla žalúzie, ale okná nechala pootvorené aspoň na pár centimetrov, aby dnu prúdil vzduch.

Potom rozostavila stoličky do kruhu.

Deväť stoličiek. Jedna pre každého člena skupiny a jedna pre Marianu. Teoreticky mali byť stoličky rovnaké, ale život tak nefungoval. Aj napriek dobrým úmyslom a snahe sa u nej v priebehu rokov nahromadili stoličky z rôznych materiálov, kúsky rozličných tvarov a veľkostí. Jej pramálo pedantný postoj k stoličkám možno zodpovedal aj štýlu, akým viedla svoje skupiny. Mariana bola v prístupe neformálna, dokonca nekonvenčná.

Terapia, konkrétne skupinová terapia, bola pre ňu vlastne paradoxná voľba povolania. Ku skupinám totiž mala už odmala nejednoznačný postoj, dokonca k nim pristupovala podozrievavo.

Vyrástla v Grécku, na okraji Atén. Bývali vo veľkom ošarpanom starom dome navrchu kopca, ktorý ako závoj zakrývali čierno-zelené olivové sady. Ako dievča sedávala na hrdzavej hojdačke v záhrade a rozmyšľala nad starobyľým mestom pod ňou, tiahnucim sa až k stĺpom Panteónu navrchu ďalšieho kopca v diaľke. Pôsobilo nesmierne rozľahlo, doslova nekonečne; pripadala si nad ním malá a nepodstatná a hľadela naň s poverčivou predtuchou.

Keď Mariana chodievala s gazdinou nakupovať na preplnené a rušné trhy v centre Atén, neubránila sa nervozite. Zakaždým jej odľahlo a trochu ju aj prekvapilo, keď sa domov vrátila bez ujmy. Veľké skupiny ľudí jej naháňali strach aj neskôr. V škole sa ocitla na okraji, zdalo sa jej, že medzi spolužiakov nezapadá. A tohto pocitu outsiderky sa dalo ťažko zbaviť. Po rokoch na terapii pochopila, že školský dvor bol jednoducho makrokozmos rodinnej jednotky: čiže jej rozpaky sa menej týkali toho, čo sa deje tu a teraz – menej samotného školského dvora, trhu v Aténach alebo hocijakej inej skupiny, v ktorej sa ocitla –, a viac súviseli s rodinou,

v ktorej prišla na svet, a s osamelým domom, v ktorom vyrastala.

Ich dom bol vždy chladný, hoci stál v slnečnom Grécku. A mal v sebe prázdno – nedostatok tepla, telesného aj emocionálneho. Do veľkej miery to súviselo s Marianiným otcom, ktorý bol v mnohom pozoruhodný človek – fešák, mocný, prenikavo inteligentný –, no inak bol príliš komplikovaný. Mariana mala podozrenie, že ho nenávratne poškodilo jeho detstvo. Otcových rodičov nikdy nestretla a málokedy ich spomínal. Jeho otec bol námorník, a čím menej sa povedalo o jeho matke, tým lepšie. Pracovala v prístave, povedal raz s takým výrazom hanby, až si Mariana pomyslela, že musela byť prostitútkou.

Otec vyrastal v aténskych slumoch a v okolí prístavu v Pireu. Ako chlapec začal pracovať na lodiach a rýchlo sa zapojil do obchodu a dovozu kávy, obilnín a – ako si Mariana predstavovala – aj menej vkusných položiek. Ako dvadsaťpäťročný si kúpil loď a z ničoho vybudoval prepravnú firmu. Na základoch vlastnej bezohľadnosti, krvi a potu vystaval malé impérium.

Bol trochu ako kráľ, myslela si Mariana – alebo diktátor. Neskôr zistila, že bol mimoriadne bohatý; niežeby sa to dalo odhadnúť podľa strohého, priam spartánskeho štýlu, akým žili. Možno by ho bola obmäkčila jej matka – jej nežná, jemná anglická matka. Tá však tragicky zomrela mladá, krátko po Marianinom narodení.

Mariana vyrástla s ostrým vedomím tejto straty. Ako terapeutka vedela, že bábätko si svoje ja uvedomuje cez pohľad rodičov. Rodíme sa pozorovaní; výrazy našich rodičov, to, čo vidíme ako odraz v zrkadle ich očí, určuje, ako vidíme samých seba. Mariana o matkin pohľad prišla a jej otec sa na

ňu nedokázal dívať priamo. Keď sa s ňou rozprával, väčšinou sa jej pozeral ponad plece. Mariana stále menila a upravovala svoju polohu, pomaly sa presúvala do jeho zorného poľa a dúfala, že ju zachytí zrakom, ale akosi vždy zostávala na okraji.

Pri vzácných príležitostiach, keď v jeho očiach predsa len zazrela akýsi záblesk, sa v nich zračilo pohrdanie, pálčivé sklamanie. Jeho oči jej povedali pravdu: nebola dosť dobrá, bez ohľadu na to, ako veľmi sa snažila, mala vždy pocit nedostatočnosti, pocit, že sa jej podarilo urobiť alebo povedať niečo zlé, akoby ho dráždila už len svojou prítomnosťou. Nakoniec s ňou nesúhlasil bez ohľadu na okolnosti, bol Petruchiom a ona Katarínou: ak povedala, že je chladno, škriepil sa, že je horúco, ak povedala, že svieti slnko, vyhlasoval, že prší. No Mariana ho napriek jeho kritickosti a škriepnosti ľúbila. Bol totiž všetkým, čo mala, a túžila byť hodna jeho lásky.

V detstve tej lásky zažila veľmi málo. Mala síce staršiu sestru, ale neboli si blízke. O sedem rokov staršiu Elisú taká krpaňa, ostýchavá mladšia sestra, nezaujímalá. A tak Mariana trávila dlhé letné mesiace sama a hrávala sa v záhrade pod príslym dohľadom gazdinej. Nečudo, že z nej vyrástol trochu odľud a dodnes v spoločnosti iných ľudí upadala do rozpakov.

Mariana si uvedomovala, že jej povolanie skupinovej terapeutky je v istom zmysle irónia osudu. Vlastný nejednoznačný postoj voči iným jej však pri tom paradoxne dobre slúžil. V skupinovej terapii je totiž objektom liečby skupina, nie jednotliviec: ak má byť skupinový terapeut úspešný, musí byť – do istej miery – neviditeľný.

Neviditeľnosť šla Mariane dobre.

Na svojich sedeniach skupine vždy čo najmenej zavadzala. Zasahovala len vtedy, keď sa na chvíľu prerušila komunikácia, keď sa ostatným zišla jej interpretácia alebo keď sa niečo pokazilo.

V ten konkrétny pondelok sa takmer okamžite objavilo jablko sváru a vyžiadalo si zriedkavý zásah. Problémom bol ako zvyčajne Henry.

3

Henry prišiel na sedenie neskôr ako ostatní. Bol červenný a zadychčaný a trochu sa tackal. Mariane zišlo na um, či si náhodou niečo nedal. Nebolo by ju to prekvapilo. Mala podozrenie, že Henry to preháňa s liekmi, ale keďže bola jeho terapeutka a nie lekárka, nemala s tým veľmi čo spraviť.

Henry Booth mal len tridsaťpäť rokov, no vyzeral starší. Ryšavkasté vlasy mu poznačili šediny a tvár mal od vrások pokrčenú rovnako ako košelu. Navyše sa neprestajne mračil a celkovo budil dojem, že je napnutý ako pružina. Mariane pripomínal boxera alebo zápasníka, ktorý sa pripravuje zasadiť – či inkasovať – ďalší úder.

Henry sa mrmlavo ospravedlnil za meškanie a s papierovým pohárom s kávou v ruke si sadol.

A práve ten pohár s kávou bol problém.

Okamžite prehovorila Liz.

Liz mala okolo sedemdesiatpäť rokov, bola učiteľka na dôchodku a podľa vlastných slov si zakladala na tom, aby sa všetko robilo „tak, ako sa patrí“. Mariana ju považovala za značne únavnú, dokonca otravnú osobu a aj teraz odhadla, čo Liz povie.

„Toto tu nie je dovolené,“ vyhlásila Liz a ukázala prstom, chvejúcim sa od pohoršenia, na Henryho pohár s kávou. „Nesmieme si sem nosiť nič zvonku. Všetci to vieme.“

Henry si odfrkol. „Prečo nie?“

„Lebo také sú pravidlá, Henry.“

„Kašlem na vás, Liz.“

„Čože? Mariana, počuli ste, čo mi povedal?“

Liz sa okamžite rozplakala a situácia sa už nedala zachrániť – napokon sa to skončilo ďalšou hádkou medzi Henrym a ostatnými členmi skupiny, ktorí sa proti nemu v hneve spojili.

Mariana sa pozorne prizerala a ochranársky sledovala najmä Henryho, aby videla, ako to znáša. Napriek frajerskému vystupovaniu to bol veľmi zraniteľný jedinec. Henry si v detstve vytrpel strašné bitky a sexuálne zneužívanie zo strany svojho otca, potom ho z rodiny odobrala sociálka a vystriedal niekoľko náhradných rodičov. A predsa bol aj napriek všetkej traume pozoruhodne inteligentný. Dokonca sa chvíľu zdalo, že tá inteligencia ho zachráni: v osemnástich sa dostal na univerzitu, mal študovať fyziku. Žiaľ, vydržal len zopár týždňov a potom ho dobehla minulosť. Zrútil sa a už sa nikdy úplne nezotavil. Nasledovalo smutné obdobie sebapoškodzovania, drogovej závislosti a opakujúcich sa záchvatov, po ktorých sa vždy ocital v nemocnici, až mu napokon jeho psychiater odporučil Marianu.

Mariana mala pre Henryho slabosť, zrejme preto, lebo mal v živote takú smolu. Aj tak si však nebola istá, či ho má prijať do skupiny. Nešlo len o to, že bol na tom výrazne horšie než ostatní členovia, lebo aj vážne chorí pacienti sa mohli v skupinách veľmi účinne liečiť. Horšie bolo, že ich mohli narušiť až po bod rozpadu. Len čo sa nejaká skupina stme-

lí, vyvoláva závisť a útoky, a to nielen zo strany vonkajších síl, ktoré sú zo skupiny vylúčené, ale aj zo strany temných a nebezpečných síl vnútri skupiny. A odkedy sa k nim Henry pred pár mesiacmi pripojil, bol ustavičným zdrojom konfliktu. Konflikt si nosil so sebou. Mal v sebe latentnú agresivitu, bublajúci hnev, ktorý často ťažko ovládal.

Mariana sa však len tak ľahko nevzdávala; pokiaľ dokázala udržať skupinu pod kontrolou, bola rozhodnutá pracovať s ním. Verila v skupinu, v tých osem jednotlivcov, ktorí sedia v kruhu. Verila v kruh a v jeho liečivú silu. Keď mala Mariana extravagantnejšiu náladu, k sile kruhu pristupovala priam mysticky: kruhy Slnka, Mesiaca alebo Zeme, planéty obiehajúce do kruhu na oblohe, kruh kolesa, kupola kostola, alebo aj obrúčka. Platón povedal, že duša je kruh, a Mariane to pripadalo logické. Veď aj život je predsa kruh – od narodenia po smrť.

A keď skupinová terapia fungovala, ako mala, v tomto kruhu sa odohral zázrak: zrod osobitnej entity, skupinového ducha, skupinovej mysle alebo „veľkej mysle“. Tá bola niečím viac než len súčtom jednotlivých častí; inteligentnejšia ako terapeut či jednotliví členovia. Bola múdra, liečivá a obsahovala toho v sebe nesmierne veľa. Mariana veľakrát na vlastné oči videla jej moc. V priebehu rokov sa v jej obývačke podarilo vyvolať aj pochovať mnohých duchov.

Dnes sa vystrašila Liz. Jednoducho sa nedokázala vykašľať na pohár s kávou. Vyvolalo to v nej tak veľa hnevu a rozhorčenia – to, že si Henry myslel, že preňho pravidlá neplatia, že ich môže tak bezohľadne porušiť. Vzápätí si Liz uvedomila, že jej Henry pripomína jej staršieho brata, ktorý si myslel, že môže všetko, a robil druhým zle. Z Liz vybublal všetok potlačený hnev voči bratovi a Mariana to pokladala za dobré –

potreboval sa predsa dostať na povrch. Teda, bolo by to dobré v prípade, že Henry vydrží fungovať ako psychologické boxovacie vrece.

Samozrejme, nevydržal.

Náhle vyskočil a z úst sa mu vydral zmučený výkrik. Hodil pohár s kávou na dlážku a ten sa roztrhol v strede kruhu a po parketách sa rozšírilo jazierko čiernej kávy.

Ostatní členovia skupiny hneď dali hlasne a trochu hystericky najavo svoje pobúrenie. Liz sa znovu rozplakala a Henry sa pokúsil odísť. Mariana ho však presvedčila, aby zostal a porozprával sa o tom, čo sa stalo.

„Veď je to len sprostá káva, tak v čom je problém?“ vyhlásil Henry tónom rozhorčeného dieťaťa.

„Nejde len o kávu,“ odvetila Mariana. „Ide o hranice – o hranice tejto skupiny, o pravidlá, ktoré tu dodržiavame. Už sme sa o tom rozprávali. Nemôžeme sa zúčastňovať na terapii, ak na nej nemáme pocit bezpečia. Vďaka hraniciam máme pocit bezpečia. V terapii sú hranice dôležité.“

Henry na ňu pozeral s prázdny výrazom. Mariana vedela, že nič nechápe. Hranice sú zo zásady tým prvým, čo zaniká, keď je dieťa zneužívané. Všetky Henryho hranice sa roztrhali na kúsky, keď bol ešte malý. V dôsledku toho koncept hraníc vôbec nechápal. A takisto si neuvedomoval, že v niekom vyvoláva rozpaky, ako sa to často stávalo, keď druhým vstupoval do osobného alebo psychologického priestoru – keď sa s niekým rozprával, stál príliš blízko a prejavoval takú úroveň požadovateľnosti, akú Mariana ešte u pacienta nezažila. Nič mu nestačilo. Keby mu to dovolila, tak by sa k nej bez váhania nastáhoval. To ona musela zachovávať hranice medzi nimi: zdravým spôsobom definovať parametre ich vzťahu. Mala to za úlohu ako jeho terapeutka.

Ale Henry na ňu stále tlačil, podpichoval ju, pokúšal sa jej dostať pod kožu... a robil to takým spôsobom, že to zvládala čoraz ťažšie.

4

Hoci ostatní už odišli, Henry ešte zostal. Navonok preto, aby jej pomohol poutierať zašpinenú dlážku, no Mariana vedela, že v skutočnosti je v tom viac; uňho to tak bolo vždy. Mlčky postával a pozoroval ju. Trochu ho povzbudila:

„No čo, Henry? Už je čas ísť... Chcete ešte niečo?“

Henry prikývol, ale neodpovedal. Potom siahol do vrecka.

„Aha,“ povedal. „Niečo som vám doniesol.“

Vytiahol prsteň. Krikľavočervený krúžok z plastu. Vyzeral ako hračka zo škatule s cereáliami.

„To je pre vás. Darček.“

Mariana pokrútila hlavou.

„Viete, že to nemôžem prijať.“

„Prečo nie?“

„Musíte mi prestať nosiť veci, Henry. Dobre? Už by ste naozaj mali ísť domov.“

Lenže Henry sa nepohol. Mariana sa zamyslela. Nemala v pláne takto ho konfrontovať, aspoň teraz nie, ale zdalo sa jej to potrebné.

„Počúvajte, Henry, musíme sa o niečom porozprávať,“ začala.

„O čom?“

„Vo štvrtok večer po sedení som sa pozrela von oknom a zbadala som vás. Na druhej strane ulice, pri lampe. Ako pozorujete dom.“

„To som nebol ja.“

„Áno, boli ste to vy. Videla som vašu tvár. A nie je to prvýkrát, čo som vás tam zazrela.“

Henry, celý červený, uhýbal pohľadom. Pokrútil hlavou. „Nie, to som určite nebol ja.“

„Počúvajte. Ak ste zvedavý na iné skupiny, ktoré viem, je to v poriadku. Ale o takýchto pocitoch sa rozprávame tu, v skupine. Nie je v poriadku konať takto na vlastnú päsť. Také správanie vo mne vyvoláva pocit narušenia súkromia a ohrozenie a...“

„Ja vás nešpehujem! Len som tam stál. No a čo, doriti?!“

„Takže priznávate, že ste tam boli?“

Henry o krok cúvol. „Prečo sa nemôžeme stretávať len my dvaja? Prečo sa so mnou nemôžete stretávať bez nich?“

„Dobre viete prečo. Lebo sa s vami stretávam ako so súčasťou skupiny – nemôžem sa s vami stretávať aj individuálne. Ak potrebujete individuálnu terapiu, môžem vám odporučiť kolegyniu...“

„Nie, ja chcem vás...“

Henry urobil ďalší náhly pohyb smerom k nej. Mariana neustúpila. Zdvihla ruku.

„Nie. Stojte. Dobre? To je príliš blízko. Henry...“

„Počkajte. Aha...“

Skôr než tomu stihla predísť, Henry si nadvihol hrubý čierny sveter a na bledom trupe bez ochlpenia uvidela niečo strašné.

Do kože mal žiletkou vyrezané hlboké kríže. Krvavočervené, rôznych veľkostí, na hrudi aj na bruchu. Niektoré kríže

boli vlhké, ešte krvácali, kvapkala z nich krv, na ďalších boli chrasty a vymokali z nich tvrdé červené koráliky – ako stuhnuté krvavé slzy.

Mariane sa obrátil žalúdok. Od zhnusenja jej prišlo nevoľno a chcela sa odvrátiť, ale nedovolila si to. Bol to výkrik o pomoc, samozrejme, že áno, pokus vyvolať starostlivú reakciu, ale ani to ešte nebolo všetko. Henry voči nej podnikol emocionálny útok, psychologický nápor na jej zmysly. Takto sa mu konečne podarilo prekonať jej obranu, dostať sa jej pod kožu – a ona ho za to znenávidela.

„Čo ste to spravili, Henry?“

„Ja... nemohol som si pomôcť. Musel som to urobiť. A vy ste to museli vidieť.“

„A keď som to videla, aký mám podľa vás z toho pocit? Viete si predstaviť, aká som rozrušená? Chcem vám pomôcť, ale...“

„Ale čo?“ Zasmial sa. „Čo vám bráni?“

„Vhodný čas poskytnúť vám podporu je počas skupinovej terapie. Mali ste príležitosť dnes večer, no nevyužili ste ju. Všetci sme vám mohli pomôcť. Všetci sme tu na to, aby sme vám pomohli...“

„Ja nechcem ich pomoc. Chcem vás. Mariana, potrebujem vás...“

Mariana vedela, že by ho mala okamžite poslať preč. Jej úlohou nebolo čistiť mu rany. Potreboval lekársku pomoc. Mala by byť neoblomná – kvôli nemu aj kvôli sebe. No akosi sa nedokázala prinúť vyhodiť ho a nebolo to prvýkrát, čo u nej empatia prevládla nad zdravým rozumom.

„Počkejte... počkejte chvíľu.“

Prešla k bielizníku, otvorila zásuvku a prehrabala sa v nej. Vytiahla lekárničku. Chystala sa ju otvoriť, keď jej zazvonil telefón.

Pozrela na číslo. Volala jej Zoe. Mariana to zdvihla.

„Zoe?“

„Môžeš hovoriť? Je to dôležité.“

„Moment. Zavolám ti.“ Mariana ukončila hovor a obrátila sa k Henrymu. Hodila mu lekárničku.

„Henry, tu máte. Vydezinfikujte si to. Ak treba, chodte k svojmu obvodnému lekárovi. Dobre? Zajtra vám zavolám.“

„To je všetko? Doboha, a to si hovoríte terapeutka?“

„Dost. Stačilo. Musíte odísť.“

Mariana ignorovala jeho námietky, vyviedla ho z obývačky na chodbu a potom von z domu. Zavrela za ním dvere. Pociťala nutkanie zamknúť ich, ale odolala mu.

Potom sa pobrala do kuchyne. Otvorila chladničku a vytiahla fľašu sauvignon blanc.

Bola poriadne otrasená. Až po chvíli sa pozbierala a zavolała Zoe. Nechcela to dievča zatažovať ešte viac. Ich vzťah bol od Sebastianovej smrti nevyrovnaný a Mariana bola pevne rozhodnutá, že odteraz tú rovnováhu nastolí. Zhlboka sa nadýchla, aby sa upokojila. Potom si naliala veľký pohár vína a vyfukala číslo.

Zoe zdvihla po prvom zazvonení.

„Mariana?“

Hneď vedela, že sa niečo stalo. Zoe mala v hlase napätie, nástojčivosť, ktorú si Mariana spájala s krízovými okamihmi. Pôsobí vystrašene, pomyslela si a trochu sa jej zrýchlil tep.

„Miláčik, je... je všetko v pohode? Čo sa stalo?“

Nastalo druhé mlčanie. Potom Zoe potichu prehovorila. „Zapni si televízor,“ povedala. „Zapni si správy.“

5

Mariana siahla po diaľkovom ovládači.

Zapla starý obitý prenosný televízor, ktorý ležal na mikrovlnke; bola to jedna z posvätných relikvií po Sebastianovi, kúpil si ho ešte ako študent a pozeral na ňom kriket a ragby, keď sa cez víkend tváril, že pomáha Mariane pripravovať jedlo. Televízor bol veľmi nespoľahlivý a chvíľu len blikal, kým ožil.

Mariana si naladila správy na BBC. Na obrazovke sa zjavil reportér v strednom veku. Stál vonku, stmievalo sa a nebolo úplne jasné, kde sa nachádza – možno na poli alebo na lúke. Hovoril priamo do kamery.

„... a našlo sa v Cambridgei, v prírodnej rezervácii známej ako Raj. Som tu s mužom, ktorý ho objavil... Môžete mi povedať, čo sa stalo?“

Otázka bola určená niekomu mimo záberu a kamera sa obrátila na nízkeho nervózneho muža okolo šesťdesiatpäťky s červenou tvárou. Žmurkal vo svetle, vyzeral oslepený. Váhavo prehovoril.

„Stalo sa to pred pár hodinami... Vždy chodievam so psom na prechádzku o štvrtéj, takže to muselo byť zhruba vtedy – možno štyri pätnásť, štyri dvadsať. Vždy kráčame popri rieke, po chodníku... Išli sme cez Raj a...“

Muž sa zakoktal, nedokončil vetu.

Skúsil to znova: „To všetko pes – zmizol vo vysokej tráve pri močiari. Nevracal sa, keď som naňho volal. Myslel som si, že našiel zdochlinu, nejakého vtáka alebo líšku, a tak som sa išiel pozrieť. Kráčal som cez les... k okraju močiara, k vode... a tam, tam to bolo...“

Mužove oči nadobudli zvláštny výraz. Výraz, ktorý Mariana až príliš dobre poznala. Videl niečo strašné, pomyslela si. Nechcem to počuť. Nechcem vedieť, čo to je.

Muž neúprosne pokračoval, zrýchlil, ani čo by to potreboval zo seba dostať.

„Bolo to dievča – nemohlo mať viac ako dvadsať rokov. Malo dlhé ryšavé vlasy. Aspoň si myslím, že boli ryšavé. Všade bola krv, bolo jej strašne veľa...“ Zmlkol a reportér ho pobádal.

„Tá dievčina bola mŕtva?“

„Áno.“ Muž prikývol. „Bola dobodaná. Veľakrát. A... jej tvár... Bože, bolo to hrozné... Oči... oči mala otvorené... hľadeli... uprene hľadeli...“

Zmlkol a do očí mu vbehli slzy. Je v šoku, pomyslela si Mariana. Nemali by ho takto vypočúvať, niekto by to mal zastaviť.

A práve vtedy si reportér zrejme uvedomil, že to prehnal, prerušil rozhovor a znovu ho zabrala kamera.

„Hlásime sa vám z Cambridgea – polícia tu vyšetroje nález tela. Obeťou brutálneho útoku nožom je podľa všetkého mladá žena, dvadsiatnička...“

Mariana vypla televízor. Chvíľu naň iba omráčene hľadela a nedokázala sa pohnúť. Potom si spomenula na telefón v ruke. Priložila si ho k uchu.

„Zoe? Ešte si tam?“

„Myslím... myslím si, že je to Tara.“

„Čože?“

Tara bola Zoeina blízka priateľka. Boli v rovnakom ročníku na St. Christopher's College na Cambridgeskej univerzite. Mariana zaváhala, usilovala sa potlačiť nervozitu.

„Prečo to hovoríš, prosím ťa?“

„Podľa opisu je to Tara... a nikto ju nevidel... odvčera... Všetkých sa vypytujem a... veľmi sa bojím, neviem, čo mám robiť...“

„Pomalšie. Kedy si Taru videla naposledy?“

„Včera večer.“ Zoe zmlkla. „Mariana, ona bola... bola taká čudná a...“

„Ako to myslíš, že čudná?“

„Hovorila také... šialené veci.“

„Aké šialené veci?“

Nastalo ticho a Zoe šeptom odvetila: „Teraz o tom nemôžem hovoriť. Prídeš?“

„Samozrejme, že prídem. Zoe, počúvaj ma. Hovorila si s niekým zo školy? Musíš im to povedať, oznám to dekanovi.“

„Neviem, čo im mám povedať.“

„Povedz im to, čo si práve povedala mne. Že si o ňu robíš starosti. Budú kontaktovať políciu a Tariných rodičov...“

„Jej rodičov? Ale... čo ak sa mýlim?“

„Som presvedčená, že sa mýliš“, vyhlásila Mariana a znelo to oveľa sebaistejšie, než sa cítila. „Som presvedčená, že Tare sa nič nestalo, ale musíme mať istotu. Však to chápeš? Chceš, aby som im zavolala?“

„Nie, nie, to naozaj nemusíš... urobím to.“

„Super. Tak si choď ľahnúť, dobre? Prídem za tebou hneď ráno.“

„Vďaka, Mariana. Lúbim ťa.“

„Aj ja ťa ľúbim.“

Mariana ukončila hovor. Biele víno, ktoré si naliala, ležalo nedotknuté pri dreze. Zdvihla ho a vypila na jeden dúšok.

Ruka sa jej triasla, keď sa načiahla za fľašou a naliala si ďalší pohár.

6

Mariana vyšla na poschodie a začala si do malej cestovnej tašky baliť veci pre prípad, že by musela na noc-dve zostať v Cambridgei.

Usilovala sa ovládnuť, nenechať voľný priechod myšlienkam, ale bolo to ťažké: cítila neuveriteľnú úzkosť. Niekde tam vonku sa pohyboval muž – zrejme to bol muž vzhľadom na extrémne násilie, čo použil –, ktorý bol nebezpečne chorý a strašným spôsobom zavraždil mladú ženu... mladú ženu, ktorá možno bývala iba niekoľko metrov od miesta, kde spí jej milovaná Zoe.

Mariana sa pokúšala ignorovať možnosť, že obeťou sa mohla stať aj Zoe, ale nepodarilo sa jej tú predstavu úplne potlačiť. Bolo jej zle. Od strachu, aký doteraz v živote pocítila len raz – v deň Sebastianovej smrti. Pocit neschopnosti, bezmocnosti, mučivej nemožnosti ochrániť svojich milovaných.

Pozrela na svoju pravú ruku. Nedokázala ovládnuť chvenie. Zovrela ju do päste a pevne stisla. Neurobí to, nezrúti sa. Teraz nie. Zachová pokoj. Bude sa sústrediť.

Zoe ju potrebuje – na ničom inom nezáleží.

Kiežby tu bol Sebastian; vedel by, čo treba urobiť. Nezvažoval by, neotálal, nebalil by si veci na noc. Schmatol by

klúče a vybehol von, hneď ako by dotelefonoval so Zoe. To by na jej mieste urobil Sebastian. Prečo to ona nespravila?

Lebo si zbabelá, pomyslela si.

Bola to pravda. Kiežby mala trochu zo Sebastianovej sily. Trochu z jeho odvahy. No tak, láska, chyt' ma za ruku a postavíme sa tým sviniarom spoločne, počula ho.

Išla do postele, ležala tam, rozmýšľala, zaspávala. Prvý raz po vyše roku sa jej posledné myšlienky pred spánkom netýkali nebohého manžela.

Namiesto toho rozmýšľala o inom mužovi: o nejasnej postave s nožom, ktorá vykonala takú hrôzu na tom úbohom dievčati. Keď sa jej mihali a zatvárali viečka, Marianina myseľ o ňom meditovala. Uvažovala o tom mužovi. Premýšľala, čo práve robí, kde je...

A čo si myslí.